

El moment econòmic de les Illes Balears

febrer 2016

PREVISIONS DEL CREIXEMENT DEL PIB 2016

	Comissió Europea	FMI	OCDE
Regne Unit	2,1%	2,2%	2,4%
Alemanya	1,8%	1,7%	1,8%
Zona euro	1,7%	1,7%	1,8%
Espanya	2,8%	2,7%	2,9%
Illes Balears	3,0%		

Font: Comissió Europea (febrer 2016), Fons Monetari Internacional (gener 2016), OCDE (novembre 2015)

Nota: Per a Illes Balears és VAB i la font és Direcció General d'Ocupació i Economia

Les perspectives per al 2016 són positives, tant pel que fa a les Illes Balears com per als principals mercats emissors turístics. El mercat de treball recull el dinamisme econòmic amb augments de l'ocupació i de les hores treballades. Les tres branques principals del sector serveis i la construcció enceten el 2016 amb repunts del ritme d'activitat i s'espera que la indústria millori amb l'augment de l'entrada de comandes i del comerç exterior.

El Fons Monetari Internacional (FMI) considera que l'activitat **mundial** creixerà un 3,1% el 2015 i un 3,4% el 2016. Preveu un repunt més gradual que en la previsió anterior, especialment en els mercats emergents i les economies desenvolupades, a causa de la desacceleració de l'economia xinesa, els menors preus de les matèries primeres i les tensions en algunes grans economies emergents. Aquest organisme espera que l'economia dels **Estats Units** creixi un 2,6% el 2016, tot i que la taxa interanual del quart trimestre del 2015 sigui de l'1,8%. Per al **Japó**, el creixement del 2016 seria de l'1,0%, per a la **Xina**, del 6,3%, i per a Rússia l'FMI estima una caiguda de l'1,0%. El 2015 l'euro s'ha depreciat un 10% respecte del dòlar, i s'ha situat en 1,089 €/\$.

L'activitat econòmica de la **zona euro** es recupera moderadament en el quart trimestre del

2015. Les mesures de política monetària del 2014, la política fiscal menys restrictiva i la caiguda del preu del petroli contribueixen a aquests resultats, malgrat la inestabilitat dels mercats financers i la debilitat del comerç mundial. Els principals països emissors turístics de les Illes Balears el 2015 presenten una evolució positiva del producte interior brut (PIB). Per al 2016 les previsions són devers l'1,7% per a Alemanya i, per al Regne Unit, se superen els dos punts percentuals, com s'observa en la taula. La mitjana anual de la taxa d'atur a la zona euro és del 9,4%, vuit dècimes per sota de la de l'any anterior, i Alemanya presenta la taxa més baixa (4,6%).

A **Espanya**, segons l'estimació avançada de l'INE, el PIB augmenta en el darrer trimestre del 2015 un 3,5% interanual, i ja suma dos anys de xifres positives. En el conjunt del 2015, el crei-

El moment econòmic de les Illes Balears

xement és d'un 3,2%. Una xifra d'atur menor i la millora de les condicions de finançament fan preveure la recuperació de la inversió residencial i empresarial. La balança de pagaments mostra per novè mes consecutiu capacitat de finançament respecte de l'exterior per un import de 2.221 milions d'euros, si bé resulta inferior a la d'un any abans. La previsió de creixement de l'FMI per a Espanya per a l'any 2016 és d'un 2,7% i la de la Comissió Europea és d'una dècima més.

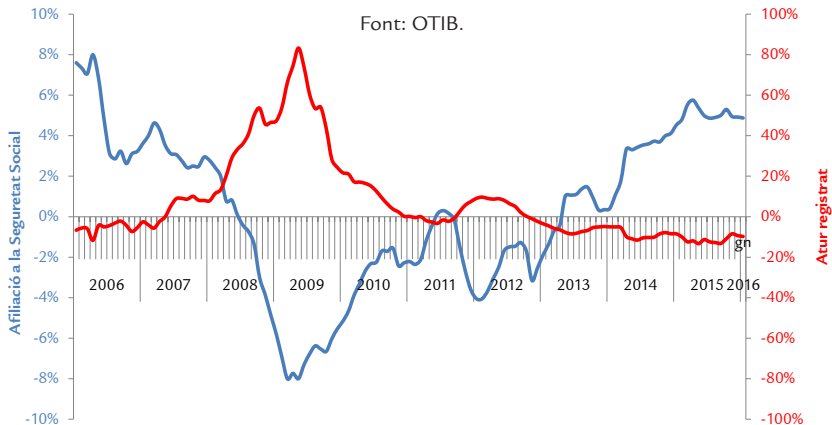
Les perspectives econòmiques per a les **Illes Balears** indiquen que el VAB s'incrementarà tres punts percentuals el 2016, en línia amb el conjunt espanyol i per sobre de la mitjana europea.

El mercat de **treball** de les Illes Balears enceta el 2016 amb un nou increment de l'afiliació mitjana, concretament del 4,9%, i assolix les 371.338 persones d'alta a la Seguretat Social en el mes de gener. Novament esdevé la comunitat autònoma amb la variació interanual més elevada (3,2% a Espanya). Segons la mitjana anual de l'enquesta de població activa (EPA), el nombre d'hores efectives treballades s'incrementa un 3,2% respecte del 2014. Tal com es pot veure en el gràfic 1, també s'observa una nova caiguda interanual de l'atur registrat (-9,7%), el qual se situa en 74.973 persones. L'atur cau a totes les illes, i de manera

més accentuada a Menorca (-12,5%), seguida d'Eivissa (-10,3%), Formentera (-9,8%) i Mallorca (-9,4%). En el conjunt de l'Estat l'atur es redueix un 8,3% en termes interanuals. D'altra banda, el mes de gener es registren 24.685 nous contractes a les Balears, 898 més que ara fa un any (3,8%). En comparació amb l'any anterior, pugen més els contractes indefinits (10,8%) que els temporals (3,0%), i els sectors amb més increments són el comerç (7,1%) i l'hostaleria (6,1%).

La producció **industrial** de les Illes Balears continua a la baixa i la taxa de variació interanual del mes de desembre registra una caiguda del 10,1%. Tot i així, la variació mitjana del conjunt del 2015 reflecteix un avanç lleuger (1,6%). Els preus industrials a les illes continuen a l'alça i la taxa de variació interanual de l'índex del mes de desembre se situa en l'1,4%. La variació de la mitjana del 2015 respecte del 2014 és a les illes del 4,3%, la més alta de l'Estat (-2,1%), a causa fonamentalment de la forta pujada dels preus de l'energia. La facturació de la indústria no es recupera i l'índex de la xifra de negocis del mes de novembre registra una taxa interanual del -4,7%. D'altra banda, les perspectives a curt termini són de recuperació i l'entrada de comandes aquest mateix mes augmenta un 16,5% interanual. Fins al novembre, la facturació de les exportacions (1.020,3 milions d'euros) augmenta un 19,2% respecte de les

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL D'INDICADORS DEL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS

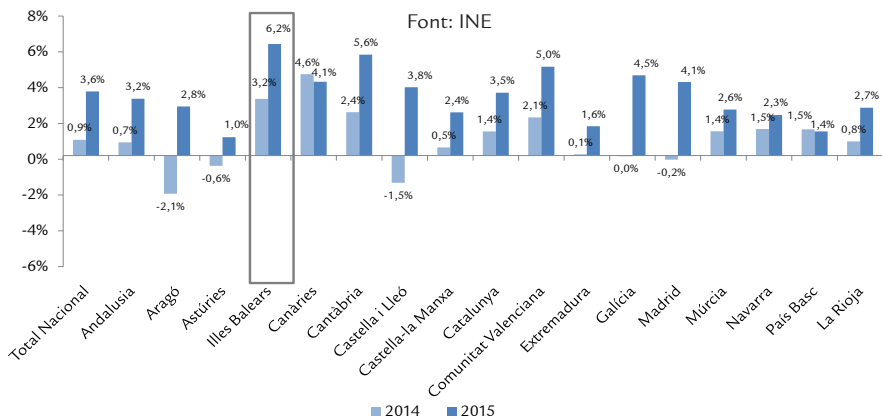
vendes dels onze primers mesos del 2014. Les importacions també pugen (8,5%) i es facturen 1.473,1 milions. El saldo comercial negatiu del període es redueix gairebé una dècima part i la taxa de cobertura queda en el 69,3%. El mes de gener, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag és de 410,4 GW, la qual cosa representa, en termes interanuals, una baixada d'un -8,9%, motivada fonamentalment per les altes temperatures registrades, en general per sobre dels valors normals. El consum disminueix a totes les illes, excepte a Formentera, on s'observa un increment de més del 9,0%. El sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears el mes de gener tenia de mitjana 25.398 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social, un 4,2% més en termes interanuals.

La **construcció** inicia el 2016 amb el mateix dinamisme amb què tancà el 2015. Aquest fet es reflecteix en l'augment de l'afiliació a la Seguretat Social del mes de gener (10,3%), que arriba a les 43.429 altes. Els assalariats continuen representant més de dos terços del total i s'incrementen amb força (13,2%), mentre que els autònoms moderen les pujades fins al 4,6%. El nombre de contractes de treball signats al gener en el sector del totxo és de 5.688, la xifra mensual més alta del 2008 ençà. El nombre d'aturats també és el més baix des del 2009 i en termes interanuals es redueix

un 17,6%. Segons les dades que ha publicat el Ministeri de Foment, les obres públiques licitades en els primers onze mesos del 2015 sumen 251,2 milions d'euros, gairebé la meitat més que un any enrere. Després d'un augment considerable en obres d'edificació al novembre, juntament amb un descens de les d'enginyeria civil, la variació acumulada dels imports de licitació d'ambdós casos s'ha igualat (42,3% i 48,1%). Quant a les hipoteques constituïdes, fins al novembre es registren 7.683 hipoteques sobre habitatges, la qual cosa representa un 42,0% més que en el mateix període del 2014. L'import total hipotecat s'incrementa de manera proporcional (42,8%).

Al novembre, els indicadors d'activitat del sector de **serveis** (IASS) repunten significativament. Aquest mes, la facturació de les empreses registra una taxa de variació interanual del 8,0%, 3,2 punts percentuals més que el valor del mes d'octubre. Com en els mesos precedents, l'increment és general a totes les comunitats autònomes i la taxa espanyola queda en un 5,2%. L'altre indicador sectorial, l'índex d'ocupació, també registra un fort avanç en totes les comunitats autònomes. A les illes, la variació interanual de l'índex puja 2,0 punts percentuals amb relació a l'octubre i se situa en el 3,7%, mentre que la taxa espanyola repeteix un 2,1%.

GRÀFIC 2. VARIACIÓ ANUAL DE LA FACTURACIÓ DEL COMERÇ AL DETALL

El moment econòmic de les Illes Balears

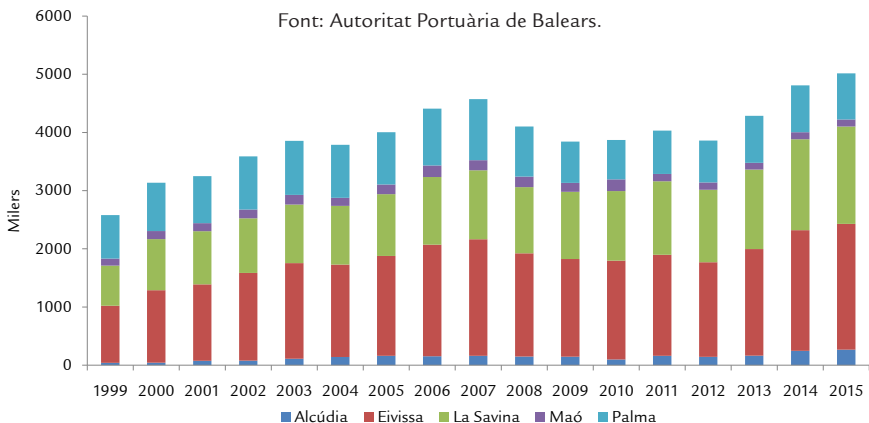
Durant el mes de desembre, les vendes de les empreses de **comerç** al detall a les Illes Balears s'alenteixen lleugerament respecte del ritme de creixement observat els mesos anteriors i registren una taxa de variació interanual del 6,4%. Totes les comunitats autònomes continuen en positiu i la taxa del conjunt de l'Estat se situa en el 3,2%. A les illes, la variació mitjana del conjunt del 2015, amb relació al 2014, és del 6,2%, la més alta de l'Estat, tal com es pot veure en el gràfic 2. Quant a l'ocupació, a les illes la taxa de variació interanual de l'índex del sector puja fins al 3,6%, el valor més alt d'ençà de l'estiu del 2006. En el conjunt de l'Estat, la taxa queda en l'1,8%. Finalment, la variació mitjana del 2015 és a l'arxipèlag del 2,1%, i a Espanya, de l'1,1%.

En el sector **turístic**, les pernoctacions en establiments hotelers del desembre del 2015 a les Illes Balears mostren un increment del 14,1%, gràcies al bon comportament de tots els mercats emissors. Les pernoctacions del mercat estranger augmenten un 16,4%, i les del mercat nacional un 7,2%. El nombre de viatgers allotjats s'incrementa un 14,9% interanual, motivat també per l'augment de viatgers de tots els mercats emissors. En canvi, l'ocupació de desembre en apartaments turístics a les Balears mostra resultats negatius, tant en el nombre de pernoctacions (-14,7%) com en el nombre de viatgers (-17,9%), principalment a

causa del descens del turisme no resident. L'índex de preus hotelers a les Illes Balears repunta un 7,9%, per sobre de la mitjana espanyola (5,0%). Els ingressos per habitació disponible ho fan a un ritme interanual d'un 17,5%, i ja acumulen 19 mesos d'incrementos interanuals. La despesa turística a l'arxipèlag al mes de desembre va ser un 5,7% superior a la del mateix mes de l'any passat. Les Illes Balears ocupen el cinquè lloc en grau d'ocupació per places durant el mes de desembre, amb un 39,7%.

Al mes de desembre, el sector del **transport** presenta un increment del 9,3% en el nombre de passatgers als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. Aquest increment s'explica pel bon comportament del passatge espanyol (12,7%) i britànic (32,5%), mentre que continuen arribant menys alemanys (-9,5%). Totes les illes tenen increments de passatgers al mes de desembre: Mallorca un 7,2%, Menorca un 14,4%, i Eivissa destaca amb un 18,8%. Segons l'Autoritat Portuària de les Illes Balears el trànsit de passatgers en creuers augmenta un 8,4% interanual el novembre d'enguany, amb un revifament als ports de Maó i d'Eivissa. En termes acumulats des del gener, el percentatge arriba fins a un 26,4%. En línia regular, el 2015 el moviment de passatgers per al conjunt balear és un 4,3% superior respecte del 2014, i només a Palma disminueix el trànsit de passatgers (-1,7%), tal

GRÀFIC 3. PASSATGERS ARRIBATS VIA MARÍTIMA PER LÍNIA REGULAR A LES ILLES BALEARS

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Desembre	-1,0%	0,0%	-	Desembre	-0,8%	0,3%	-	INE
Taxa d'activitat	4t Trim	59,8%	59,4%	-	4t Trim	63,2%	64,3%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Gener	16.575,3	17.104,4	3,2%	Gener	354,1	371,3	4,9%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Desembre	1.552,6	1.627,8	4,8%	Desembre	52,6	56,6	7,6%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Gen ¹	21,4%	19,5%	-	Gen ¹	19,0%	16,8%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	3r Trim	-2,9%	3,6%	-	14/13	1,0%	0,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gener	1.125,4	1.169,7	3,9%	Gener	7,1	7,1	-0,0%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Gener	5.099	5.358	5,1%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	3r Trim	1,5%	4,0%	-	3r Trim	-0,9%	2,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gener	2.015,3	2.074,9	3,0%	Gener	24,4	25,4	4,2%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Desembre	22.499	22.037	-2,1%	Gener	450,6	410,4	-8,9%	REE-lbestat
Índex de producció industrial (%)	Desembre	3,1%	2,9%	-	Desembre	5,1%	-10,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	3r Trim	0,2%	5,5%	-	3r Trim	-2,3%	3,4%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gener	974,1	1.006,2	3,3%	Gener	39,4	43,4	10,3%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des 14	27.071	33.410	23,4%	Octubre	809	1.602	98,0%	CSCAE-COAIIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Novembre	8.373,2	7.317,9	-12,6%	Novembre	171,4	251,2	46,6%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	3r Trim	2,1%	3,2%	-	3r Trim	1,5%	3,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Gener	12.460,5	12.853,6	3,2%	Gener	283,2	295,4	4,3%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Desembre	5,3%	3,2%	-	Desembre	9,4%	6,4%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Desembre	6.308,6	6.864,4	8,8%	Desembre	402,6	440,2	9,3%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Novembre	171,7	172,9	0,7%	Ports de les Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Novembre	723,1	762,3	5,4%	Novembre	93,3	101,1	8,4%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Desembre	3.393,5	3.682,0	8,5%	Desembre	77,6	82,0	5,7%	INE-lbestat
Pernotacions hoteleres (m.)	Desembre	14.041,9	15.018,0	7,0%	Desembre	175,3	200,1	14,1%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

m.: milers.

com es pot veure en el gràfic 3. Pel que fa a les mercaderies, pel novembre continua augmentant l'activitat en els ports de les Balears (8,7%), excepte en el de Maó, i en termes acumulats es registra un 7,6% més de tràfic.

Al desembre, la **inflació** a les Illes Balears continua en positiu i la taxa de variació interanual de l'IPC se situa en el 0,3%, dues dècimes percentuals per sobre del valor del mes de novembre. Es tracta del registre més alt de l'Estat (0,0%) juntament amb els de Catalunya i el País Basc. A les illes el grup que més ha influït a l'alça interanual és el del transport (0,244 p.p.). Quant al comportament dels preus en els distints grups de consum, els que puguen de manera més accentuada en termes interanuals són els aliments i les begudes no alcohòliques (2,4%) i els altres béns i serveis (2,1%). Per contra, baixen de forma més

marcada el transport (-2,4%) i l'habitatge (-1,4%). La inflació subjacent a les illes continua estable amb una taxa de l'1,2% interanual (0,9% a Espanya). D'acord amb l'estimació de l'indicador avançat de preus harmonitzat del gener, la variació interanual a Espanya se situa en el -0,4% i a l'eurozona repunta fins al 0,4%.

Data de tancament: 9 de febrer de 2016

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria
Direcció General d'Ocupació i Economia

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

